

Vedlegg 4

Tuberkuloseplan for Alver kommune

FORMÅL:

Sikre at Alver kommune har rutinar og beredskap for å kontrollere og førebyggje spreining av tuberkulose i befolkninga, i tråd med krava i Smittevernlova, Forskrift om tuberkulosekontroll og gjeldande Tuberkuloseveileder frå Folkehelseinstituttet.

FRAMGANGSMÅTE:

Arbeidet med å førebyggje, smitteoppspore og behandle tuberkulose skal følgje retningslinene gitt i Tuberkuloseveilederen frå Folkehelseinstituttet (FHI).

Utvalde prosedyrar er vedlegg til denne hovudprosedyren.

All tuberkuloseoppsporing og kontroll følgjer Folkehelseinstituttet sine retningslinjer, sjå www.fhi.no: «[Dokumentasjons- og henvisningsskjemaer, flytskjemaer, rapportskjema, behandlingsplaner og maler](#)».

Følgjande personer har plikt til å gjennomgå tuberkuloseundersøking

(Forskrift om tuberkulosekontroll §3-1) :

«Følgende personer har plikt til å gjennomgå tuberkuloseundersøkelse:

- a) Personer fra land med høy forekomst av tuberkulose, som skal oppholde seg mer enn tre måneder i riket med krav om oppholdstillatelse, registreringsbevis eller oppholdskort, samt flyktninger og asylsøkere.
- b) Personer som i løpet av de siste tre årene har oppholdt seg i minst tre måneder i land med høy forekomst av tuberkulose, og som skal tiltre eller gjeninntre i stilling i helse- og omsorgstjenesten, i lærerstillinger eller i andre stillinger knyttet til barneomsorg. Plikten gjelder også personer under opplæring eller hospitering i slike stillinger. Plikten gjelder også personer som skal være i Norge som ledd i kulturutveksling, frivillig arbeid eller lignende og skal ha nær kontakt med barn.
- c) Andre personer som det er medisinsk mistanke om er eller har vært i risiko for å bli smittet med tuberkulose Tuberkuloseundersøking skal gjennomførast uavhengig av BCG-vaksinasjonsstatus. Personer kan bli anbefalt tuberkuloseundersøking sjølv om dei ikkje omfattast av forskrifta. Dette kan for eksempel vere aktuelt ved tilsetting i helsevesen eller barneomsorg, der arbeidstakaren kommer frå eit land med høg førekomst, har vært meir enn 3 år i Norge, og resultatene frå tidlegare tuberkulosescreening ikkje er kjent.»

REFERANSER:

- [Smittevernloven \(Lov om vern mot smittsomme sykdommer\)](#)
- [Forskrift om tuberkulosekontroll](#)
- [Tuberkuloseveilederen](#)

VEDLEGG:

- 4A. Oversikt over ansvaret for
tuberkulosearbeidet i Alver kommune
- 4B. Tuberkulosekontroll av tilsette i Alver
kommune m/ skjema
- 4C. Tuberkulosekontroll av nykomne
innvandrere
- 4D. Smitteoppsporing rundt sikre eller mistenkte
tilfelle av tuberkulose
- 4E. Logistikk for tuberkulosekontroll i Alver
kommune
- 4F. Protokoll for tuberkuloseovervaking

Vedlegg 4A Oversikt over ansvaret for tuberkulosearbeidet i Alver kommune

Arbeidsoppgåver	Ansvarleg	Telefon	Samarbeidspartnarar
Hovudansvar for kommunalt tuberkulosearbeid	Kommuneoverlegen (og fast stedfortreder)	56 37 50 00	Praktiske arbeidsoppgåver er delegert til ulike deler av helsetenesta
Info til publikum, skular, arbeidsplassar	Kommuneoverlegen og helsesjukepleiar	56 37 50 00	Øvrig kommunal helseteneste, tuberkulosekoordinator Haukeland Universitetssjukehus (HUS)
Fagleg oppdatering av helse- og omsorgstenesta i kommunen	Einingsleiarar innan helse og omsorg		Kommuneoverlegen, helsesjukepleiar, tuberkulosekoordinator HUS
Undersøking og behandling av smitta person	Haukeland Universitetssjukehus (HUS)	05300	Kommuneoverlegen, helsesjukepleiar, heimetenesta, fastlegane
Direkte observert terapi (DOT)	Heimetenesta Forvaltningskontoret	56 37 55 92	Kommuneoverlegen, HUS, tuberkulosekoordinator, fastlegar
Halde oversikt over smitta personar og deira behandling	Kommuneoverlegen / helsesjukepleiar/migrahelselege	56 37 50 00 56 37 50 74	Tuberkulosekoordinator HUS, omsorgstenestene, fastlegar
Føring av IGRA- og lungerøntgenresultat/ oppfølging av positive funn	helsesjukepleiar/migrahelselege	56 37 50 00 56 37 50 74	Kommuneoverlegen, Røntgenavdeling Mikrobiologisk avdeling Tuberkulosepoliklinikk HUS Fastlegar
Oversending av resultat til ny bustadkommune	Helsesjukepleiar	56 37 50 74	Migrahelselege, kommuneoverlege
Smitteoppsporing rundt tuberkulosetilfelle	Helsesjukepleiar/ migrahelselege Kommuneoverlegen	56 37 50 00 56 37 507 4	Tuberkulosekoordinator HUS lungeavdelinga Tuberkulosepoliklinikken
Lokal kontakt ifm lungerøntgen	Migrahelselege/ helsesjukepleiar	56 37 50 00	Kommuneoverlegen. Folkehelseinstituttet
Kontroll av flyktningar/ asylsøkjjarar/ andre migrantar	Migrahelselege/ helsesjukepleiar	56 37 50 00 56 37 50 74	Rtg avdeling HUS, Politiet, Laboratoria HUS
Kontroll av andre t.d. studentar	Kvar eining	56 37 50 00 56 37 50 74	
Kontroll av kommunalt ansatte i helse-og omsorg, skule og barnehage	Kvar eining		Kommuneoverlegen, helsesjukepleiar
Kontroll av arbeidstakarar frå høgrisikoland	Arbeidsgjevar		Kommuneoverlegen/helsesjukepleiar

Vedlegg 4B. Tuberkulosekontroll av tilsette, studentar og elevar i Alver kommune m/ skjema

FORMÅL: Å hindre at barn og ungdom, pasientar og brukarar av helse- og omsorgstenesta blir smitta med tuberkulose av tilsette.

Kven: Personer som i løpet av dei siste tre åra har opphalde seg meir enn tre månader i land med høg førekomst av tuberkulose, og som skal arbeide med barn under 16 år, sjuke eller pleietrengande, plikter å møte til tuberkuloseundersøking. Dette gjeld og personar som er under opplæring eller hospitering i slikt arbeid. Sjå [oversikt](#) på Folkehelseinstituttet sine nettsider.

ANSVAR:

Arbeidsgjevar, som kan vere kommunen, ein privat barnehage/skule, vikarbyrå eller vertsførelde til ein au pair, har plikt til å sikre at resultat av undersøking for lungetuberkulose ligg føre med med negativt resultat for smitteførande tuberkulose før tiltredelse. Lungerøntgenbildene ved oppstart i eit nytt arbeidsforhold bør normalt ikkje være eldre enn 6 månader, og bildene skal vere tatt i Norge.

Dette er heimla i tuberkuloseforskriften § 3.1 og 3.2. Det er leiar sitt ansvar å sikre at undersøkinga skjer.

FRAMGANGSMÅTE:

- 1 Nytilsette: Alle som har opphalde seg meir enn 3 månader i land med høg førekomst av tuberkulose, skal testas med lungerøntgen før dei begynner i arbeid, for å avdekke eventuell tuberkulosesjukdom i lungene. Sjå [Flytskjema](#)
IGRA tas tidlegast 8 veker etter heimkomst for å avdekke tuberkulosesmitte. Dersom dei frå tidlegare kan dokumentere negativ IGRA etter siste opphald, kan kravet til undersøking fråvikast. Dei som har positiv prøve, skal tilvisast Tuberkulosepoliklinikken for vidare undersøking.
- 2 Arbeidstakarar som alt er i stillinga: Før dei begynn i stillinga igjen, skal dei testas med lungerøntgen, og IGRA tas minst 8 veker etter heimkomst etter alle opphald som har vart meir enn 3 månader i land med høg førekomst av tuberkulose. Dei som har positiv prøve, skal tilvisast Tuberkulosepoliklinikken for vidare undersøking.
- 3 Arbeidstakarar der det er konkret mistanke om smitte: Dersom arbeidstakarar har arbeidd i direkte kontakt med tuberkulosesmitte eller der det av andre grunner er mistanke om auka smitterisiko, skal det takast lungerøntgen og IGRA før dei begynn igjen i arbeid, sjølv om opphaldet har vart mindre enn 3 månader i land med høg førekomst av tuberkulose. Kontakt eventuelt HMS/Bedriftshelsetenesta eller kommuneoverlegen for ein vurdering.
- 4 Studentar og skuleelevar som har arbeidspraksis eller hospiterer i kommunens helse- og omsorgstenester, eller innan oppvekst, f. eks. på skular og i barnehagar, kartleggas på same måte som andre tilsette.
- 5 BCG vaksine Helsefagstudentar og arbeidstakarar i helsesektoren som er yngre enn 35 år bør få tilbod om vaksine mot tuberkulose (BCG- vaksine) før dei begynner i jobb, dersom dei ikkje er vaksinert tidlegare.

SKJEMA FOR TUBERKULOSEUNDERSØKING FØR OPPSTART I ARBEID

1.	Eigenerklæring om utanlandsopphald. <i>Fyllas ut av arbeidstakar.</i> Etternamn, fornamn: (med blokkbokstavar) Personnummer: a) Har du vore i land med høy førekomst av tuberkulose i meir enn tre månader i løpet av dei siste tre åra? NEI ☐ JA ☐ b) Har du på annan måte vært utsett for tuberkulosesmitte i arbeid eller fritid? NEI ☐ JA ☐ Arbeidstakars signatur: <i>Dersom du har svart ja på spørsmål a) eller b) i del 1, må du kunne dokumentere at du er undersøkt for tuberkulose førdu begynner i stillinga, sjå del 2.</i>
2.	Stadfesting frå helsepersonell på gjennomført tuberkuloseundersøking. <i>Fyllas ut av helsepersonell. Behøver ikkje fyllas ut dersom du svarte nei både på spørsmål a) og b) i del 1.</i> Det bekreftast at denne personen har hatt tuberkuloseundersøking med IGRA og lungerøntgen, og at det ikkje er funnet smittsam lungetuberkulose. Helsesjukepleiar / lege / bedriftshelseteneste Dato, signatur, stempel, Helsepersonellnummer

Skjema skal liggje i personalmappa til den det gjeld

Vedlegg 4 C. Tuberkulosekontroll av nykomne innvandrarak.

Alle asylsøkarar, familieinnvandrarak, flyktningar, og arbeidsinnvandrarak frå land [med høg førekomst](#) av tuberkulose har plikt til tuberkuloseundersøking dersom dei skal opphalde seg meir enn tre månader i Norge.

På Folkehelseinstituttet sine nettsider finn ein brevmal med [informasjon på ulike språk](#).

Hensikt:

Sikre at tuberkuloseundersøkinga blir gjennomført på ein mest mulig effektiv og sikker måte, og at resultatata blir følgt opp vidare.

Ansvar:

Politiet, arbeidsgjevar, flyktningekonsulenten, migrahelselege, kommuneoverlegen, helsesjukepleiar.

Praktisk tilnærming:

1. Politiet er ansvarleg for å informere om plikt til undersøking og informere Kommuneoverlegen. Helsesjukepleiar vil rekvirere lungerøntgen og diagnostisk test (IGRA), og følge opp resultatet i samråd med migrahelselegen. Kommuneoverlegen blir orientert om alle positive prøvesvar.
2. NAV informerer helsesjukepleiar/sjukepleiar om nykomne flyktningar, og helsesjukepleiar innhentar helseopplysingar frå eventuelle asylmottak.
3. Det vert gjeve attest etter gjennomgått undersøking.
4. Sjå [Flytskjema](#) for rutineundersøking

Vedlegg 4D.

Smitteoppsporing kring sikre eller mistenkte tilfelle av tuberkulose

HENSIKT: Finne og følge opp tilfelle av tuberkulosesmitte oppstått blant kontaktane til ein person med smittsam tuberkulose.

ANSVAR:

Kommuneoverlegen i **indekspasienten** sin bustadkommune er ansvarleg for at smitteoppsporing blir gjennomført, og må samle alle resultata etter gjennomført smitteoppsporing i andre kommunar, helseføretak, asylmottak og lignande. Ein oppsummering av funna skal sendas til Folkehelseinstituttet og tuberkulosekoordinator etter avslutta smitteoppsporing. Resultat frå andre berørte kommunar/ helseføretak skal vere med i rapporten som skal sendas på skjemaet [TB - smitteoppsporing, rapport](#) (MSIS-forskriften § 1.7, 4.ledd).

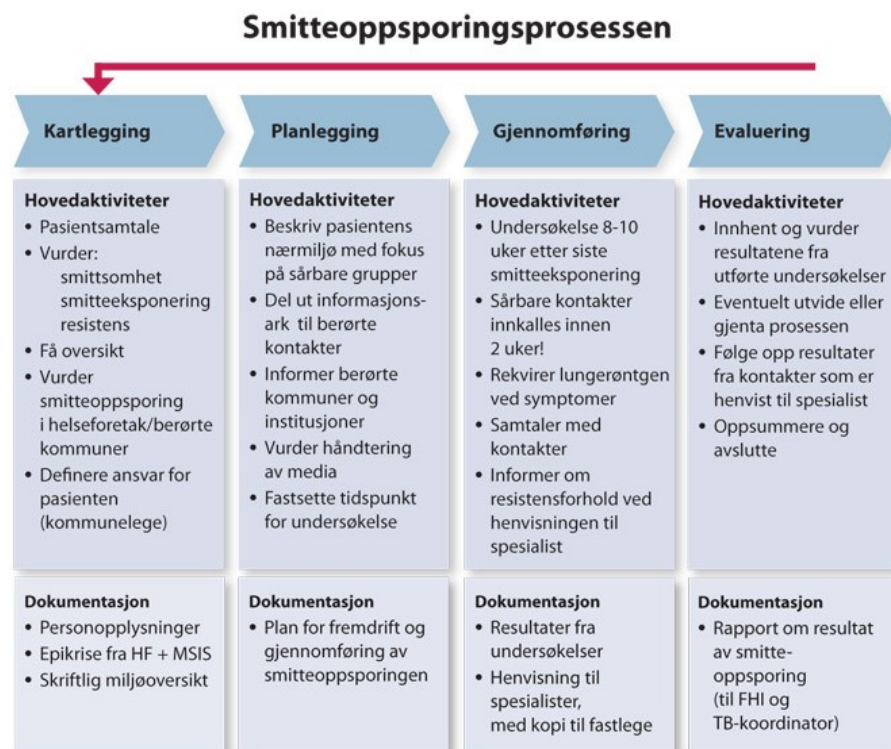
Smitteoppsporing av **kontaktar** busett i andre kommunar blir utført av kommunehelsetenesta i kontakten sin bustadkommune, og skal meldast til kommuneoverlegen i indekspasienten sin bustadkommune.

Definisjonar:

Indekspasient: den pasienten som først blei identifisert som sjuk/smitteberande

Miljøundersøking: Systematisk undersøking av personer som har vore i kontakt med person som ein antar eller er sikker på er smitteberande med tuberkulose

FRAMGANGSMÅTE: [Sjå Flytskjema frå Folkehelseinstituttet](#) og [informasjon til pasientar og kontaktar på fleire språk](#)

Vedlegg 4E. Logistikk for tuberkulosekontroll – Alver kommune.

Sjå Tuberkulose: Skjema og maler, Folkehelseinstituttet

1	Politiet pliktar å melde til Kommuneoverlegen om utlendingar som søker opphald i Noreg og der det er trong for tuberkulosekontroll. (Utlendingsforskrifta §4-22 femte ledd) Oppdatert liste over land som dette er aktuelt for
2	Kommuneoverlegen sender meldingane frå politiet vidare til Alver helsestasjon
3	Flyktningekontoret i Alver kommune har ansvar for å melde frå om flyktningar som vert busett her. Familieinnvandrarar og overføringsflyktningar kjem direkte frå utlandet. Dei som blir busett etter opphald i asylmottak, skal vere tuberkulose testa tidlegare. Det er likevel nødvendig å kontrollere i vedkomande sin helsejournal at dette er gjort. Journalen skal sendast frå mottaket der vedkomande kjem frå. Dersom ein ikkje mottek denne, skal helsesjukepleiar ettespørre denne.
4	Helsesjukepleiar sender skriftleg innkalling til vedkomande - om tuberkulosekontroll og helsesamtale/helseundersøking.
5	I samband med kontrollen hos helsesjukepleiar og lege vert det - utifrå gjeldande flytskjema frå Folkehelseinstituttet , bestemt om det skal takast: Lungerøntgen: Dersom ja, vert røntgenavd ved Haukeland universitetssjukehus kontakta pr. tlf., og time til lungerøntgen vert avtalt. Den som skal til røntgen får rekvisisjonen med seg. IGRA: Dersom ja, får vedkomande rekvisisjon på blodprøven og informasjon om kor vedkomande skal henvende seg. Dersom prøven skal bli tatt på sjukehuset, er det mest praktisk å få tatt denne same dag som lungerøntgen.
6	Barn under 15 år skal ikkje direkte til lungerøntgen, men dersom IGRA- testen gjev svar som tilseier vidare undersøking, skal barnet tilvisast Barneklubben, Haukeland Universitetssjukehus.
7	Tilvising til Tuberkulosepoliklinikken eller Barneklubben vert utført av helsesjukepleiar, og det skal alltid gå kopi til Kommuneoverlegen og til fastlegen. Dersom paersonen ikkje har fastlege, skal det gå kopi til migrasjonelegen. Bruk skjema for tilvising på Folkehelseinstituttet sine nettsider.
8	Alle rekvisisjonar skal merkast med migrasjonelegen sitt namn og HPR nr. Alle svar på prøvar frå sjukehuset skal sendast til migrasjonelegen med kopi til helsesjukepleiar. Kommuneoverlegen skal ha kopi av alle positive IGRA, og positive funn på lungerøntgen.
9	Dersom vedkomande ikkje møter etter to skriftlege innkallingar, og dersom ein ikkje får kontakt med vedkomande pr. tlf., skal status rapporterast attende til Politiet med kopi til kommuneoverlegen.
10	Dersom ein får opplysningar om at vedkomande allereie er flytta til annan kommune, skal melding om tuberkulosekontroll sendast til kommuneoverlegen i kommunen der vedkomande er busett.

Vedlegg 4F. Protokoll for tuberkuloseovervåking i Alver kommune

Protokoll for tuberkuloseovervåking i Alver kommune										
Navne-etikett Ev etter-navn	Fornavn	person nr	Kjøn	Lunger øntgen Rekv. Dato	Lunger øntgen Tatt Dato	IGRA 1. Gong Resultat Initialer	IGRA 2. Gong Resultat Initialer	Kort utlevert dato Initialer	Registrert i EPJ Dato initialer	Merknad: røntgenfunn, bcg- arr, tidlegare tb, nærkontakt med smitte

Terese Folgerø, kommuneoverlege